

በኖርዌይውስፕላሉፕገኝነትፈላጊዎችናስደተኞችየጤናእንክብካቤ

በኖርዌይውስፕላሉፕገኝነትፈላጊዎችናስደተኞችለአካላዊየአካልህመም፣ለአእምሮጉዳዮች፣ለሱስ ችግሮችእናለጥርስእንክብካቤየጤናእንክብካቤየማግኘትመብትአላቸው።

ኖርዌይእንደደረሱ

ኖርዌይከገቡበኋላአስፈላጊየጤናእንክብካቤየማግኘትመብትዎየተጠበቀነው።
ከታመሙወይምእርጉዝከሆኑእና /
ወይምመድሃኒትከፈለጉ፣በተቻለፍጥነትጤናንማግኘትአለብዎት።
እንዲሁምጦርነት፣ግጭት፣ድብደባ፣ብጥብጥ፣ጥቃትወይምየሴትልጅግርዛትንካጋጠሙእናበ
ዚህምከንደትግሮችእያጋጠሙዎትከሆነየባለሙያየሕክምናዕርዳታያገኛሉ።

የሳንባነቀርሳምርመራ

ወደኖርዌይሲገቡ፣ ለሳንባነቀርሳምርመራመደረግአለበት።
ከፍተኛየሳንባነቀርሳበሽታካለበትአገርየመጣማንኛውምሰውምርመራሊኖረውይገባል።
ምርመራውንበሁለትቀናትውስጥመውሰድአለብዎእናእንደደረሱበእውነቱከ 14
ቀናትያልበለጠነው።

[በሌሎችቋንቋዎችመረጃ](#)

[የ ሳንባነቀርሳምርመራ - በ 23 ቋንቋዎችመረጃ \(fhi.no\)](#)

[Videos በተለያዩቋንቋዎች ሳንባነቀርሳምርመራላይ](#)

ክትባቶች

ለልጆችእናለጎልማሶችክትባት

ዕድሜያቸውከ 20 ዓመትበታችሁሆኑሁሉምልጆችእናወጣቶች

[ከተለያዩበሽታዎችየመከላከልመብትአላቸው።](#)

ዕድሜያቸው ከ 2 ዓመት በታች የሆኑ ህጻናት በተቻለ ፍጥነት ክትባት ማግኘት አለባቸው።
አዛውንት ልጆች እና ጎረምታዎች ፍርድ ይጸድቃሉ።
ወራት ጊዜው ስጥክት ባታቸውን መውሰድ አለባቸው።

ለ ልጅዎ ስለ ክትባት ጥያቄዎች ካሉዎት፣ ነርስ ማነጋገር ይችላሉ።
ልጆችዎ በክትባት እንዲወሰዱ ይፈልጉ እንደሆነ ለራስዎ መወሰን ይችላሉ።

ክትባቶችን ለአዋቂዎች

ከዚህ ቀደም ከፍተኛ ወይም ጀርመኖች
ኩፍኝ ያልታዘቱ አዋቂ ሰው ከሆኑ እና በነዚህ በሽታዎች ካልተከተቡ፣ ከደረሱ በኋላ ከአንድ አመት በላይ
ባልሞላ ጊዜው ስጥለኩፍኝ፣ ለጀርመኖች በኩፍኝ እና ጉንፋን ላይ ክትባት ሊሰጥዎ ይገባል።
ይህንን የክትባት አቅርቦት ለመቀበል ወይም ላለመቀበል ለራስዎ መወሰን ይችላሉ።

በፖሊዮክትባት ካልተከተቡ ፍርድ ይጸድቃሉ።
ዓመት ውስጥ ይህን ክትባት ማግኘት አለብዎት።
ይህንን የክትባት አቅርቦት ለመቀበል ይፈልጉ እንደሆነ ይወስኑ።

ፍርድ ከደረሱ ከሶስት ወር በኋላ የህክምና ምርመራ

እንደ ጥገኝነት ጠያቂ ወይም ስደተኛ ወደ ፍርድ ከገቡ ከሦስት ወር በኋላ የህክምና ምርመራ ሊሰጥ
ዎ ይገባል።
ምርመራው በተለመደው በነርስ ይከናወናል።

ተጨማሪ ህክምና ከፈለጉ ከሐኪም ጋር ቀጠሮ ይሰጥዎታል።
አስተርጓሚ የሚያስፈልግዎት ከሆነ አስተርጓሚ ሊያገኙ ይችላሉ።
ይህ አገልግሎት እንደ ታካሚ ያለ ክፍያ ከፍያ ነው።

የህክምና ዕርዳታ የትላግኝ

ድንገተኛ የጤና እንክብካቤ

አደጋ በሚከሰትበት ጊዜ ከባድ በሽታ ወይም እርስዎ ወይም ሌላ ሰው አፋጣኝ የጤና እንክብካቤ የሚያስፈልገው ከሆነ፣ ወደ
የድንገተኛ አደጋ ቁጥር 113 (አምቡላንስ) መደወል ይኖርብዎታል።

የህክምና እርዳታ

እንደ ጥገኝነት ጠያቂ ወይም ስደተኛ አጠቃላይ ሐኪም (GP) የመመደብ መብት አልዎት
(ጂፕኤስ) ። ይህ ማለት ሁል ጊዜ ተመሳሳይ ሐኪም ማየት ይችላሉ።
ምንም እንኳን ምንም እንኳን ጠቅላላ ሐኪም ባይመደቡም እርስዎ በሚፈልጉበት ጊዜ ወደ ሐኪም
መሄድ ይኖርብዎታል።

እርስዎ በሚኖሩበት ቦታ ጠቅላላ ሐኪም እንዲያገኙ ማዘጋጀቱን ያረጋግጡ።

የአእምሮች ግርግር እያጋጠሙዎት እና እርዳታ የሚፈልጉ ከሆነ **የአእምሮ ህክምና** ማግኘት ይችላሉ።

ለምሳሌ፡- ብደባ፣ ሁከት ወይም በደል ደርሶብዎ ከሆነ፣ እና የደረሰበትን ግርግር ለአንድ ሰው ማነጋገር ከፈለጉ እርዳታ ሊያገኙ ይችላሉ። እንዲሁም የእንቅልፍ ግርግር ካሉ በዎት ይህ ይሠራል።

እንዲሁም የአደንዛዥ ዕጩ ሰኝነት ግርግር ካሉ በዎ እርዳታ ማግኘት ይችላሉ። ለሰው ሰኝነት ስለሚያስከትለው ሕክምና ደክተር ወይም ሌላ የጤና ባለሙያ ማነጋገር ይችላሉ።

ከስራ ሰዓት ውጭ የሕክምና አገልግሎት።

እርስዎ ወይም በቤተሰብዎ ውስጥ አንድ ሰው አመሻሽ ላይ ወይም ቅዳሜና እሁድ ከታመሙ እና ደሌላ ሐኪም ማግኘት ካልቻሉ፣ **ከሰዓት ውጭ የሕክምና አገልግሎት** (በኖርዌይኛ “legevakt”) ማግኘት ይችላሉ። ኖርዌይውስጥ የ-ከስራ ሰዓት ውጭ የሕክምና አገልግሎት ቁጥር 116 117 ነው።

ለአዋቂዎች የጤና እንክብካቤ ክፍያ

ትልቅ ሰው እንደ መሆንዎ መጠን፣ ከሰዓት ውጭ በሚሰጥ የሕክምና አገልግሎት እና በደክተር ክፍያ ይከፍላሉ። ወደ ሆስፒታል መግባት የሚከፍሉት ክፍያ የለዎትም።

ነፃ የጤና አጠባበቅ ስራ ላይ ለሰዎች **ከእነዚህ ተላላፊ በሽታዎች ውስጥ አንዱ** (ፒዲኤፍ፣ በኖርዌይኛ)። ከእነዚህ በሽታዎች ውስጥ አንዱ ካሉ በዎ፣ ህክምናዎን እስኪያጠናቅቁ ድረስ በአንዳንድ ሁኔታዎች በኖርዌይውስጥ የመቆየት መብት ሊያገኙ ይችላሉ።

ኮንዶሞች ነፃ ሲሆኑ ስለሆነ ምንም ድረ ሻማ ዕክላት እና በእንግዳ መቀበያ ተቋማት መታየት አለባቸው። ዕድሜያቸው ከ 16 እስከ 22 የሆኑ ሴቶች ለሌላ የእርግዝና መከላከያ የገንዘብ ድጋፍ ማግኘት መብት አላቸው።

ለነፍሱ ጠርጤቶች ነፃ የጤና እንክብካቤ

ነፍሱ ጠርጤቶች ከወለዱ በፊት፣ ከወለዱ በኋላ እና ከወለዱ በኋላ ስፈላጊ የጤና እንክብካቤ የማግኘት መብት አላቸው። ነፍሱ ጠርጤቶች በደክተር ወይም በአዋላጅ ክትትል የማድረግ መብት አላቸው፣ እንዲሁም በሆስፒታል ውስጥ መውለድ መብት አላቸው።

እርጉዝሴቶች እስከ ፊት ለፊት ለሰነድ ማህበረሰብ 12
ወርድ ረስፊን ስማ ስድስት ወርድ ይቻላል እንደሆነ ለራሳቸው መወሰን ይችላሉ።

ለነፍሱ ጠርጴጶች፣ ሁሉም የጤና እንክብካቤ እስከ ሚወለድ ድረስ ነፃ ነው።
በሆስፒታል ውስጥ ለመውለድ ምንጣብ ነው።

ለጥርስ እንክብካቤ ክፍያ

ትልቅ ሰው እንደ መሆን ያመጣ፣
አብዛኛውን ጊዜ ለጥርስ ሕክምና እራሱን ለመክፈል ይኖርብዎታል።
በመድረሻ ማእከል ወይም በእንግዳ መቀበያ ተቋም ውስጥ የሚቆዩ ሆነ፣
ለአስቸኳይ የጥርስ ሕክምና ወጪ ማዳን ይችላሉ።

ዕድሜያቸው ከ 16 በታች ለሆኑ ሕፃናት ነፃ የጤና እንክብካቤ

ዕድሜያቸው ከ 18 ዓመት በታች የሆኑ ልጆች ሁሉ የጤና እንክብካቤ ሙሉ ሙሉ በትክክል ናቸው።

ዕድሜያቸው ከ 16
ዓመት በታች የሆኑ ሕፃናት ሐኪም፣ የሥነ ልቦና ባለሙያ ወይም የፊዚዮቴራፒስት ለማየት፣ በሆስፒታል ውስጥ ሕክምና ለመቀበል ወይም ኤክስ ሬይ ለመውሰድ መክፈል አያስፈልጋቸውም።

የሕፃናት እና የወጣቶች ጤና ማእከሎች እና የትምህርት ቤቱ የጤና አገልግሎት ነፃ ናቸው።
ሁሉም ልጆች በሕፃናት እና በወጣት ጤና ማእከሎች እና በትምህርት ቤት የጤና አገልግሎት የህክምና ምርመራ እና ክትባት የማግኘት መብት አላቸው።

ለህጻናት፣ ሁሉም የጥርስ እንክብካቤዎች፣ ከማሰር በስተቀር፣ እስከ 18 ዓመት ድረስ ነፃ ናቸው።
የመንግሥት የጥርስ ሕክምና ቅጂ የጥርስ ሕክምና ለክፍያ ልጆች እንደሚደዘዙ ይነግርዎታል።

ከጤና አገልግሎቶች ጋር በተያያዘ ያሉዎት መብቶች

የጤና እንክብካቤ ባለሙያዎች የምስጢራዊነት ግዴታ አለባቸው

እርስዎ እና ጤናዎን በተመለከተ ሁሉም የጤና ባለሙያዎች በሚስጡ ለሙሉ ጠበቅ ግዴታ ይገዛሉ።
የጤና መረጃዎን ለማጋራት መስማማት ዎን፣ ተገቢውን የጤና እንክብካቤ እርስዎ ለማቅረብ እስከ ፈላጊ ሆነ፣ ወይም ደግሞ ሕይወት ዎ ወይም የሌሎች ህይወት አደጋ ላይ የሚጥሉ ጉዳዮችን ጨምሮ ርብዘት ለረገድ ልዩ ሁኔታዎች አሉ።

የታካሚ መዝገቦች

የታካሚ መዛግብትዎን (በኖርዌጂያ “Pasientjournal”) የማየት-መብት አልዎት።
ጠቅላላ ሐኪምዎን ከቀየሩ ከፈለጉ፣ እነዚህ መዝገቦች ከፈለጉ ወደ አዲሱ ሐኪምዎ እንዲተላለፉ መጠየቅ ይችላሉ።

እርስዎ በሚረዱት ቋንቋ መረጃ

ስለ ጤና ነገትዎ እና ስላገኙት የጤና እንክብካቤ መረጃ የማግኘት መብት አልዎት።
ለ ጤና ጥበቃ ፈቃድ ያደግጡ ለመስጠት ይህንን መረጃ ያስፈልግዎታል።
መረጃው እርስዎ በሚረዱት ቋንቋ መቅረብ አለባቸው።

ሐኪሙ ወይም ነርስ አስፈላጊ ከሆነ አስተርጓሚ ያመቻቻሉ።
አስተርጓሚው ስጥራ ዊየማድረግ ይቻላል። ከጥርስ ሕክምናው ጭካኔ ላይ ስተቀር፣
የትርጉሙ አገልግሎት ለታካሚዎን ማግኘት ይቻላል።

ይግባኝ የማለት መብት አልዎት።

መብት አልዎት ብለው የሚያምኑትን የጤና እንክብካቤ ካልተቀበሉ፣
ለሚመለከተው አገልግሎት ቅሬታ መላክ ይችላሉ። በካውንቲዎ ውስጥ ያለው
የጤና እና ማህበራዊ አገልግሎት እንግጠባ ቂ ይግባኝዎን በተመለከተ ሊረዳዎት ይችላል።

የምስጢርነት ግዴታ

በሕግ ካልተፈቀደ በቀር፣
የጤና ሰራተኞች ስለ እርስዎ ያለዎትን መረጃ ያለ እርስዎ ፈቃድ ለሌሎች እንዲያሳውቁ አልተፈቀደላቸውም።

ለ አስተርጓሚ መብትዎ

በኖርዌጂያ ቋንቋ አቀባቢ የማያስፈልጋቸው ሕመምተኞች አስተርጓሚ የማግኘት መብት አላቸው።

የጥገኝነት ማመልከቻቸውን በመጨረሻው ድቅላደረባቸው ሰዎች የጤና እንክብካቤ

የጥገኝነት ማመልከቻዎን የመጨረሻ እምቢታ ቢያገኙም እንኳ አሁንም በሆስፒታል ለመመርመር
፣ አፋጣኝ የህክምና እርዳታ ለማግኘት እና ለአስቸኳይ አስቸኳይ ለሆኑ ሌሎች አስፈላጊ የጤና እንክብካቤ
ዎች መብት አልዎት። በአዕምሮ ያልተረጋጋዎት ከሆነ፣
በአእምሮ ጤና አገልግሎት ውስጥ ሕክምና ማግኘት ይችላሉ ይሆናል።

በኖርዌጂያ ህጋዊ የመኖሪያ ፈቃድ የሌላቸውን ልጆች ከዶክተር እና በሆስፒታል የጤና እንክብካቤ የማግኘት መብት አላቸው ነገር ግን ጠቅላላ ሐኪም መብት የላቸውም።

የመጨረሻውን እምቢታ ከተቀበሉ፣ ከዶክተር እና ለህክምና በሆስፒታሎች ለሚሰጥዎት ሕክምና መክፈል ያርብዎታል፣ ነገር ግን የጤና እንክብካቤ እስኪያገኙ ድረስ መክፈል የለብዎትም። ከዚያ በኋላ መክፈል ካልቻሉ፣ የጤና አገልግሎት ወጪዎችዎን ይሸፍናል።

የመጨረሻ እምቢታ ያላት ነፍሰ ጡርቤት እንደ መሆንዎ መጠንከ ወሊድ በፊት፣ ከወሊድ በኋላ እና ከወሊድ በኋላ በሆስፒታል ውስጥ ለመውለድ እና ፅንሰ ለማስወረድ መብት አላቸው። አቅሙ ካለዎት የልደት ወጭውን እራስዎ መሸፈን አለብዎ። መክፈል የማይችሉ ከሆኑ የጤና አገልግሎት ወጪዎችዎን ይሸፍናል።

በኖርዌይ ህጋዊ መኖሪያ ለሌላ ተቀውሰዎች የጤና እንክብካቤ

ኖርዌይውስ ጥያላ ማንኛውም ሰው አፋጣኝ እርዳታ እና የጤና እንክብካቤ የማግኘት መብት አለው።